

'Vogels' uit de voorstelling *Survival, or how to survive Murphy's law*.

FOTO FEMKE TRUSSINK

Vergeet de poppenkast met de gordijntjes, vergeet Jan Klaasen en Katrijn. Het festival *Poppen in beweging* brengt poppentheater voor volwassenen, met seks, drugs en rock-'n-roll.

MAARTJE DEN BREEJEN

NA een blik op het programma van het festival *Poppen in beweging*, de week in Bellevue, zult u besluiten de kinderen maar thuis te laten. Theatergroep Winterberg brengt met de voorstelling *De wolkenfabriek* 'hardcore poppentheater over mijnwerkers en hoeren' en onderzoekt met *Winterberg Kast* alle facetten van de liefde; van de eerste onschuldige kus tot en met rauwe seks. Jim Barnard voert de stand-up comedy *Stan op, grof en agressief*. *Rivage*, van de Pool

Poppenkast met mijnwerkers en hoeren

Duda Paiva, is een zwarte komedie over een malafide pensioen. Seks, drugs en rock-'n-roll dus.

Programmeur Frank Noordland van Bellevue: "Het onheilspeleende lot en seks zijn onbedoeld een soort subthema's geworden op het festival. Ik heb de voorstellingen daar niet specifiek op geprogrammeerd. Het gaat mij erom de ontwikkeling van moderne poppenspelers te laten zien."

"Dit is al de derde editie van *Poppen in beweging*, maar er bestaan nog altijd vooroordelen over poppentheater. Men heeft het beeld van ambachtslieden, die theater voor de vrolijke kinderhoek of de hele familie maken. Maar op het festival staan theatermakers, die zich eerder in beeldende kunst dan in ambacht verdiepen en die zich willen uitspreken over actuele en volwassen onderwerpen."

"Vroeger stond een poppenspeler ook altijd achter een zwart doek, terwijl hij zijn pop in de schijnwerpers zette. Tegenwoordig is de acteur in zijn geheel aanwezig op het toneel. Dat is thea-

traal spannender. Het poppenspel is geen trucje meer. Toch wekt het nog altijd een ander soort verwondering op dan teksttoneel."

Meike van den Akker (29) en Marilyn Coetsier (27), die sinds 2003 Toneelgroep Winterberg vormen, bouwen het decor op voor *De wolkenfabriek*, vrij naar de roman van Arthur Japin. De voorstelling gaat over volwassen worden. Dochter gelooft dat vader heel vaak een prinses bezoekt, terwijl hij in

DE AMBACHTSLIEDEN VAN DE KINDERHOEK VIND JE HIER NIET

werkelijkheid naar de hoeren gaat. Als ze daar achter komt, is haar jeugd voorbij.

Op de grond liggen de personages van Winterberg: grote handpoppen van stof en schuimrubber met getekende koppen. De 48 kleine popjes op houten sokkeltjes, zijn mijnwerkers. Het decor be-

staat uit een onttakelde auto, die in de motorruimte een kolenmijn op miniatuurformaat herbergt. En de twee hebben een fabriek gebouwd met PVC-buizen. (Toen Coetsier hiervoor spullen ging kopen, merkte de medewerker van de bouwmarkt op: "U moet wel een heel vreemde wc hebben.") Ze maken alles zelf. Ze kunnen ook alles zelf: lassen, tegels zetten, beton storten, timmeren, naaien, noem maar op.

Coetsier komt van de toneelschool in Arnhem. Van den Akker doorliep in die stad de docentenopleiding drama. Op de toneelschool ontdekte Coetsier dat ze meer wilde dan alleen maar tekst opzeggen, en dat ze het liefst met veel personages op het toneel wilde staan. Met poppen kon ze een heel leger opvoeren als ze wilde, en haar instrumentarium werd aanzienlijk vergroot. Zo kon ze in haar eentje (maar wel met een pop) een dialoog voeren. Van den Akker had soortgelijke behoeftes. De twee ontmoetten elkaar tijdens een workshop poppenspelen in Polen. Inmiddels bouwen ze een eigen pu-

blek op, dat hun taal begrijpt en weet dat de namen Jan Klaasen en Katrijn daar niet in voorkomen.

Waarom bijna alle voorstellingen op het festival een zekere rauwheid hebben, weten Van den Akker en Coetsier ook niet helemaal te verklaren. Van den Akker denkt dat het komt doordat 'je met een pop heel ver kunt gaan'. "In *Winterberg Kast* lieten wij twee schapenschedels met elkaar neuken. Als twee acteurs dat op het to-

MET POPPEN KUN JE HEEL VEEL DOEN EN 'HEEL VER GAAN'

neel doen, zeg je als publiek al snel: "laat maar zitten, dit is porno."

Gistermiddag opende het festival met *Survival, or how to survive Murphy's law* van het Tantam Objektentheater. (Bekijk de trailer op youtube.) Dat is een voorstelling, waar veel om valt te lachen, maar met kiespijn, want leuk is het alle-

maal niet, wat het hoofdpersonage K. meemaakt.

De voorstelling wordt gespeeld door Gérard Schiphorst en Marije van der Sande, die al 26 jaar een duo vormen. Met een bescheiden aantal objecten - de kraaiende haan is een snoeischaar, de deurwaarders worden gespeeld door twee hamers, en K. (een verwijzing naar Kafka) is niets anders dan een stukje stof met als hoofd een hoorn van een beest - creëren ze een 'visuele nachtmerrie'.

Onder begeleiding van een Ry Coederachtige soundtrack verbeelden ze in een zandbak op poten het verhaal van K. Hij woont in een krakkemikkig huis op de prairie. Alles wat mis kan gaan, gaat mis. Alles wordt hem zonder opgaaf van reden ontnomen: zijn hond, zijn huis, zijn haard.

Je kunt maar net de aandring onderdrukken om te roepen: "K., je hond! De bouwopzichers nemen je hond mee! Doe iets!"

Festival *Poppen in beweging*, nog t/m 24/2
www.theaterbellevue.nl